

PROFESOR PROVAZNÍK OSLAVIL OSMDESÁTINY

Letos v květnu dosáhl prof. MUDr. Kamil Provazník, CSc. v dobrém rozpoložení věku, kdy uznalé organizace a spolky odpouštějí členské příspěvky a vlídné galerie vstupné. Nejsou to však jediné benefity superplnoletosti. Připočtíme k tomu také čas, který má člověk díky úbytku povinností a zvolnění

tempa k dispozici. Na jeho zisku se ovšem výrazně podílí moudrost. Moudrost nikoliv jako rozdávání „mouder“, o které málokdo stojí, ale moudrost nabytá věkem a dovednost nemarnit čas zbytečnými nesmysly. Dalo by se také říci, že v tomto věku už má člověk všechno podstatné hotovo. A co je ještě třeba dodělat, jsou již jen třešničky na dortu. Ty ale bývají nejhezčí a jsou nejsladší. Protože je dost času, je možné si je jaksepatří vychutnat. A to se týká záležitostí rodinných i profesních.

Představa, že by člověk měl sedět a přemýšlet o tom, co bylo, jakých poct dosáhl, kolika společnostem předsedal a kterými tituly se honosí, je lichá. Důležitější je, k čemu to bylo. Jinými slovy, co je dnes z toho všeho. A seznam publikací a funkcí je jen více či méně nudný soubor v počítači.

Státní zdravotní ústav je bezpochyby významná součást veřejného zdravotnictví a nikdo nepochybuje (přes některé kritické názory), že je to organizace moderní a vyspělá a významně se podílí na zdraví populace. O budování moderního Státního zdravotního ústavu, který v devadesátých letech navázal na prvorepublikovou tradici, se podstatnou měrou zasloužil prof. Provazník. Pomohl mu v tom nejen odborný rozhled, ale i politická intuice a diplomatický talent. A určitě také důslednost a neústupnost. Tu a tam až sveřepost.

Preventivní medicína jako pokrokový obor vznikající integrací a transformací hygienických a dalších preven-

tivních disciplín se ve stejné době utvářela na 3. lékařské fakultě UK. Prof. Provazník byl, jak jinak, u toho. Organizační schopnosti se mu hodily i zde. Postavil se do čela oboru a medicí díky tomu získávají znalosti a dovednosti v preventivních postupech. Jeho zásluhou vzniklo mnoho dílů „Manuálu prevence v lékařské praxi“. Jen velmi málo z absolventů sice zamířilo po promoci do sféry veřejného zdravotnictví, ale šlo především o to, aby praktičtí lékaři a klinici měli v podvědomí zájem o prevenci.

Prof. Provazník je člověk frankofonně laděný. Jde nejen o znalost jazyka, ale i o způsob myšlení, které v sobě skrývá jistou eleganci a esprit vidět věci se zdravým nadhledem. Možná, že takoví jsou všichni Rytíři francouzského řádu Akademické palmy.

Dnešní formy pedagogického procesu, které, i když se to na první pohled nezdá, jsou desetiletími cizelovány i z hlediska ovlivňování zátěže dětského organismu. Neurofyzilogická zkoumání a jeho závěry přinesl do hygieny pedagogického procesu právě oslavenec. Jeho zásluhou se významná a převážně frankofonní organizace Evropská unie školní a univerzitní medicíny a zdravotnictví začala, kromě zájmu o školní zdravotní péči, zabývat také ochranou dětí před nadměrnou školní zátěží. Bylo to stvrzeno na pražském kongresu této unie.

Mnoho a mnoho dalšího se objevilo v portfoliu prof. Provazníka. Ale navržit to do seznamu by bylo stejné jako srovnávat dílky puzzle do štůčku. Vždyť v puzzle jde o to sestavit z dílků obrázek, jen tak mají smysl. Neboli se vracíme k otázce k čemu to bylo? Co z toho je dnes? Odpověď je zřejmá. Určitě to smysl mělo. A nyní snad bude mít oslavenec dost času, aby z dílků své celoživotní práce sestavil pěkný obrázek. Bude to zmíněná třešnička na dortu. Má k tomu dost elánu a síly. Už se na ty obrazy těšíme.

Doc. MUDr. Lumír Komárek, CSc.